

Bijlage 1: participanten volgens enquête onder ouders

targets					language											different language choice		
nr	sex	birthday	age at recording	residence since birth	M -> T	T -> M	F -> T	T -> F	C -> T	OBS -> T	T -> OBS	YBS -> T	T -> YBS	GM -> T	GF -> T	M <-> F	M -> T	F -> T
1	M	31-12-2003	8;0	zuid-limburg	NL + ZLD	NL + ZLD	NL	NL	ZLD	*	*	NL + ZLD	NL + ZLD	ZLD	ZLD	NL	*	*
2	F	6-7-2001	10;6	zuid-limburg	ZLD	ZLD	ZLD	ZLD	ZLD	ZLD	ZLD	*	*	ZLD	ZLD	ZLD	*	*
3	F	5-9-2000	11;4	zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	*	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	*	*
4	F	28-12-2002	9;0	zuid-limburg, 1 year tanzania (english)	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	*	*	NL	NL	NL	*	*
5	F	26-7-2003	8;6	zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	NL	*	*	NL	NL	NL + NLD	*	NL	*	NLD, when mother, brother, sister or friends involved
6	F	29-9-2000	11;4	zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	*	*	NL	NL	NL	*	*
7	F	17-5-2003	8;8	zuid-limburg	NL	NL	NL + ZLD	NL	NL + ZLD	*	*	*	*	NL	*	NL	*	ZLD, when his family involved
8	F	30-10-2002	9;3	noord-brabant, USA, CH (french), zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	NL	*	*	NL	NL	NL	NL	NL	*	*
9	F	16-6-2004	7;8	zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	*	*	*	NL	NL	NL + FR	NL + FR	NL	*	*
10	M	20-11-2003	8;5	zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	*	NL	NL	*	*	NL	NL	NL	*	*
11	F	21-9-2004	7;8	USA, CH (french), zuid-limburg	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	NL	*	*

Tabel 1a: participanten

T	target child
M	mother
F	father
C	caretaker
OBS	older brothers/sisters
YBS	younger brothers/sisters
GM	grandmother
GF	grandfather
NL	dutch
ZLD	south-limburg dialect
NLD	north-limburg dialect
FR	frisian language
*	not completed/not relevant

Tabel 1b: legenda bij tabel 1a

Bijlage 2: Selectie uit de CLAN-transcripties¹

Proefpersoon 1

- *CHI: het politiebureau .
- *FAT: moet je alleen nog een hek deromheen maken he, om het politiebureau .
- *CHI: een hek?
- *CHI: ik heb al twee auto's en een heliöchter .
- *OBS: is die ook nog voor mij?
- *CHI: een politiehond .
- *MOT: oh maar dat is wel een hele lieve hond he .
- *BRO: CHI kijk eens .
- *CHI: ja anders hebben we geen .
- *BRO: kijk eens CHI .
- *BRO: politie brandweer en .
- *CHI: ik heb toch een ziekenwagen .
- *SIY: ikke bus?
- *FAT: beurs?
- *SIY: ikke bus?
- *SIS: nee .
- *SIY: ja .
- *MOT: nee zegt SIS .
- *SIS: nu ben jij weer .
- *MOT: wat zaet SIS?
- *CHI: dit is het politiebureau .
- *SIY: ikke ook bus .
- *CHI: dit is het politiebureau dit is de politieheliöchter en alle poppetjes .
- *OBS: SIS SIY wil je wat vragen .
- *SIY: ikke annere bus .
- *MOT: mag ze even met de beurs SIS?
- *SIS: ja .
- *MOT: ja, SIY mag .
- *SIS: SIS, SIS, SIS .
- *SIS: ja .
- *SIY: dankwel .
- *CHI: als ze niet gaan staan .
- *CHI: dit is de slaapkamer .
- *OBS: de slaapkamer voor de politiemannen?
- *CHI: ik heb der nu al twee, hier een en daarboven .
- *OBS: je moet er ook nog een hebben voor in de auto he, ze moeten niet allemaal slapen toch?
- *CHI: nee, dit is de baas en die moet die hier besturen .
- *BRO: CHI mag ik meehelpen?
- *CHI: met de politieboot?
- *BRO: ja .
- *MOT: SIY, wat ga je doen?
- *SIY: mijn koffer pakken .
- *MOT: hoef je die plaat niet voor weg te pakken he schat .
- *SIS: die lagen daar .
- *MOT: nee die plaat die moet daar niet .
- *CHI: mama .

¹ In deze transcripties zijn de namen van de proefpersonen vervangen door CHI. Verder staat MOT voor de moeder van de participant, FAT voor de vader, SIY/SIS voor een zus(je), BRO voor een broer(tje), PL1/PL2 voor een speelmaatje, NAM voor derden en OBS voor de experimentleider.

Proefpersoon 2

- *CHI: ja maar PL1 is dan die dag .
- *MOT: oh ja .
- *PL1: maar kiek als we hier dat greun bieveurbeeld deis dan geit dat vanzelf wel omhoog dus dan hoof gein sjtuk er meer aaf .
- *CHI: zuus ze snap ze dat ze dan moog ich eens schetse effe .
- *MOT: doog dich maar eens sjetse .
- *CHI: kiek he de hubs zo'n jurkje .
- *MOT: oh even aan de kant dat jurkje .
- *CHI: en dat lup dan een beetje zo dat moewgat heel lelijk getekend en dan hub ze hie zunne dus dan is dit bie PL1 is dit dan rood dan is dit geel en dit is dan geel en dit is dan auch weer rood dus dan hub ze gewoon un roed jurkje en dan hub ze hie zunne band en dat is dan greun .
- *MOT: meh joa .
- *PL2: ja maar dan heb je nog meer stof nodig .
- *MOT: nee dat .
- *CHI: en dan deis ze bij PL2, PL2 staat in het midden .
- *CHI: lekker dat ze op mik liks .
- *MOT: nei lekker dat geer op de toafel lik .
- *CHI: kiek he is een heel lelijke jurk deis ze hier kiek kiek dan is dit geel .
- *MOT: ja .
- *CHI: geel, mot ich effe dinke dan mot hie unne greune band en dan mot hie unne rooie band en bie CHI auch zo'n mooie jurk, hub ze hie greun hie geel hie weer greun en hie rood .
- *PL1: maar dan hub ze twee dan hubs ze twee rood neven elkaar hier onder .
- *CHI: oh ja .
- *MOT: dan mos ze dit is groen dan mos ze hie unne rooie doon .
- *PL1: dan moet dit rood en dat geel .
- *MOT: ja PL1 de hubs geliek .
- *PL1: zeet dan wel neet zoe als rood-geel-greun oet maar .
- *MOT: joa maar geer zeet wel in de kleuren van carnaval .
- *PL1: het jurkje dat is wel helemaal rood-geel-greun allein dit is dan anders .
- *MOT: joa mer dat is toch leuk net .
- *PL1: joa doarum .
- *MOT: en hubs ze neet bie de blokker hauws ze toch auch zun eh zun dat hub veer hier nog uns gehad bie CHI van die bloemetjes rood-geel en greun die kin ich uch och nog urgens derop neien.
- *CHI: joa mer die hub ver al in de hoare .
- *MOT: is toch ook nog leuk op het jurkje .
- *CHI: ja dan doon ver dei hie zo in het midden doon .
- *PL1: die kosten een euro per sjtuk .
- *CHI: mer dei willen ver in de hoare .
- *MOT: ja maar ik bedoel andere soort .
- *PL2: ja dat maakt niks uit .
- *CHI: oh dae wat ze zoe derop kins plekke .
- *MOT: joa wits ze waal, bietje van dat foampul .
- *CHI: joa ich weit welke se bedools .
- *PL1: die veur in de hoare kosten ein euro dat is die rode .
- *CHI: moag ver dat goan hoale .

Proefpersoon 3

- *CHI: zullen we dan die .
- *DON: stom dat NAM er niet is .
- *CHI: maar we kunnen toch gewoon denken .
- *DON: ik weet wel een beetje iets van deze wat weet ik nog dat die derna komt .
- *CHI: maar we kunnen toch ook wel zelf pasjes bedenken .
- *PL1: ja maar ik weet dat ik vind het jammer dat ik die van NAM niet weet want alles paste precies bij het liedje en dat vind ik jammer .
- *CHI: nou steeds als die op pauze staat dan komt dat .
- *PL1: ik probeer nog wel eens wacht wil je eens op die klikken .
- *CHI: maar gaan we niet filmpjes kijken .
- *PL1: nee we gaan het niet kijken we gaan daarop dansen .
- *CHI: ja kijk maar hier eh daar dansen ze en daaronder eh eh wacht die is leuker .
- *CHI: dit is anders he .
- *PL1: ik wil .
- *PL1: ik zei het toch wait wacht .
- *PL1: oh ja dalijk wil ik je ook een filmpje laten zien .
- *CHI: oke .
- *PL1: een filmpje die is zo grappig .
- *CHI: nee PL1 zullen we nou pasje gaan doen .
- *PL1: ja maar dat kan toch niet .
- *CHI: waarom niet .
- *PL1: omdat ik het niet weet .
- *CHI: maar we kunnen het toch zelf bedenken .
- *PL1: nee dat wil ik niet want dat vind ik niet leuk want dat van NAM paste allemaal .
- *CHI: oke .
- *PL1: ik wil je dat filmpje laten zien .
- *PL1: ja ik tweet het die moet je echt .
- *PL1: leuk he .
- *PL1: hiervan zijn heel veel leuke filmpjes .
- *CHI: ja weet ik .
- *PL1: bijvoorbeeld dierentuin .
- *CHI: nee PL1 .
- *PL1: die is ook leuk maar die ga ik niet laten zien .
- *PL1: ik wil naar born this way .
- *CHI: boren haha .
- *PL1: huh wacht effe .
- *CHI: die staat niet goed muziek .
- *PL1: zie je dat was een leuk liedje .
- *CHI: BRO kom eens .
- *CHI: kan je weer boven dat doen of oh ja .
- *BRO: moet je even wachten .
- *CHI: nee hij is nu bezig .
- *PL1: wat zouden we zo gaan doen .
- *PL1: je kent het begin maar zonder NAM kan ik niks beginnen want als ik het dansje een keer heb gedaan weet ik het precies weer .
- *PL1: moet het in mijn hoofd stampen .
- *CHI: schrijf het op .
- *PL1: maar nu ben ik sneller nu was het sneller .
- *CHI: zullen we nog een keer doen .

Proefpersoon 4

- *CHI: dit zijn categorie kijk dan heb je bijvoorbeeld een letter en dan moet je een categorie met een bijvoorbeeld een dier met een d .
- *OBS: oh ja .
- *CHI: snap je en dan en dan ehm en dan ehm en dan moet eh dan moet degene die eh zo snel mogelijk heeft die mag categorie hebben en die de meeste kaarten heeft die heeft dan gewonnen snap je .
- *OBS: ja snap m .
- *CHI: categorieën er niet bij zit er niet bij zit er niet bij, letter letter ook letter allemaal letters .
- *OBS: en dan moet je gewoon zelf pakken .
- *CHI: eh ik eh leg ze kijk je moet gewoon ze zo neerleggen .
- *CHI: een politicus met een k .
- *OBS: is wel voor ons allebei dan .
- *CHI: een politicus met een k .
- *CHI: dat weet ik niet eh ik weet het niet ehm .
- *CHI: als het nu met een w was dan was het meneer wilders of mark rutte als het een m was .
- *OBS: pak maar een nieuwe letter kan ook .
- *OBS: nee nu zit ie verkeerd toch nu zit de categorie daar .
- *CHI: oh ja .
- *CHI: een x met een dier .
- *OBS: oh nou die weten we ook niet toch .
- *CHI: een x met een dier .
- *CHI: doe ik even een andere .
- *OBS: dat is een lastige .
- *CHI: een dier met een i .
- *OBS: een .
- *CHI: een egel nee dat is niet met een i dan staat anders anders moet je schrijven iggel .
- *OBS: eh i illifant .
- *CHI: haha illifant .
- *CHI: weer een nieuwe letter even kijken een flamingo .
- *OBS: ja .
- *CHI: oke letter hier automek e .
- *OBS: eend nee dat is geen merk .
- *CHI: haha een automek geen dier .
- *OBS: nee ik bedoel eend weet je wel zoals een kever en een eend zo'n hele oude auto .
- *CHI: oh ja .
- *OBS: dat is ook een eend maar dat is geen merk dat is een type .
- *CHI: ach ja dat telt ook mee .
- *OBS: ja vooruit anders weten we der toch geen .
- *CHI: ijs met .
- *OBS: stracciatella .
- *CHI: nouhou effe kijken categorie letter g groen .
- *OBS: ja .
- *CHI: dat is echt zo'n hele hint en categorie toeristische attractie .
- *CHI: als haha de niegende hollander .
- *OBS: de nemo .
- *CHI: oh ja nemo daar ga ik binnenkort met papa naartoe .
- *OBS: ja?
- *OBS: naar amsterdam .
- *CHI: omdat ik jarig was .
- *OBS: oh .
- *CHI: ik ben ik ben in december jarig geweest .
- *CHI: honderras poeh daar ken ik er geen van .

Proefpersoon 5

- *CHI: ik ben iemand wat niet van paarden houd .
- *PL1: oh mijn beenwarmers zitten verkeerd om .
- *PL2: oh PL1 .
- *PL1: dat haat ik .
- *PL1: zo en dan doe ik dat zo en zo en zo .
- *PL1: CHI, CHI waar ben je?
- *PL2: gaan we nu buiten spelen, waar is CHI?
- *PL2: gaan we nu buiten spelen?
- *SIS: moet je op de foto?
- *PL2: kom nou CHI .
- *PL1: wat is dit?
- *CHI: parfum .
- *CHI: als je dan een foto maken .
- *CHI: jij bent bang, jij bent een bangerik .
- *PL1: maak ik eens een foto van jou .
- *PL2: nee .
- *PL1: doe maar, mag hoor .
- *PL2: gaan we nou nog buiten spelen?
- *PL2: het is vier uur, over een uur moeten we al naar huis, kom je?
- *PL2: zijn de kleintjes ook buiten .
- *CHI: oh ja hier lag de radio yes .
- *CHI: dit is mijn radio .
- *SIS: een kleintje .
- *CHI: wou bijna alleen maar gaan lekker muziek luisteren .
- *PL2: wanneer kom je nou .
- *PL2: leg dat ding nou weg .
- *PL1: effe kijken, wachten wachten wachten .
- *PL1: nee, ik heb, aan die kant gedaan .
- *CHI: hij is leeg .
- *PL1: ja weet ik .
- *PL1: nee er staat nog een beetje in maar dat is bijna leeg .
- *PL1: oh ja dan valt ie uit nu is ie leeg .
- *PL2: kom nou .
- *PL1: wat ben jij aan het doen?
- *PL2: dat ga je toch niet opdoen als we buiten gaan spelen .
- *CHI: die was geloof ik leeg .
- *PL1: is dat opname?
- *PL1: is dat opname of zo?
- *CHI: nee dat is een radiootje waar je liedjes op kan luisteren en eh nieuws .
- *PL2: doe dat ding nou af en dan gaan we gewoon buiten spelen .
- *CHI: waarom mag ik echt niet van jullie luisteren .
- *PL1: ik ga mijn schoenen aandoen .
- *PL2: ja ik ook, anders gaan we wel met z'n tweeën .
- *CHI: gelukkig .
- *PL1: van SIS?
- *PL1: die zijn wel zacht van binnen .
- *CHI: kom jij mee naar buiten?
- *PL1: jullie mogen binnen blijven he, we gaan gewoon effetjes naar buiten .
- *MOT: wacht ik ben heel even aan het bellen schat ik ben zo klaar .
- *PL1: kom op nou, jas aan, CHI .
- *CHI: ja!
- *CHI: vinden jullie muziek luisteren dan niet leuk?

Proefpersoon 6

- *CHI: ja, volgens mij waren de meeste van hulsberg .
- *MOT: oh ja?
- *CHI: zestien kinderen toch?
- *PL1: ja .
- *MOT: en eh veel uit heerlen zo?
- *FAT: ik denk dat er niet veel meer kinderen in de groep zaten of wel, als jullie met zestienen waren al of niet?
- *CHI: der konden der nog twintig bij .
- *FAT: oh ja?
- *CHI: in het lokaal .
- *CHI: zesendertig .
- *MOT: zesentwintig kinderen?
- *CHI: met de andere groep nog erbij zesendertig .
- *MOT: zoiets als een NAM was die er ook bij?
- *MOT: die zie je net nergens nooit he zo?
- *CHI: NAM ook niet die heeft gewoon besloten .
- *MOT: NAM had al een streep gezet he door sinter meerten?
- *CHI: ja .
- *MOT: oh ja?
- *CHI: PL1 zei, ik ga sowieso niet naar een school waar NAM naar toe gaat .
- *MOT: ja dan moet je in ieder geval naar sinter meerten gaan dan weet je zeker .
- (...)
- *PL1: vorig jaar wouden we dan gaan kijken maar toen waren we te laat, toen mochten we niet erin .
- *CHI: oh nee daar kwam je echt bijna niet meer uit, was echt eng .
- *CHI: dat was echt eng je kon bijna .
- *CHI: loopt ie dan naar onder, daar bij die berg naar onder?
- *CHI: daar bij de polfermolen loopt ie dus naar onder of wat?
- *PL1: ja zo naar onder zo wiew .
- *CHI: oh daar .
- *PL1: en der is zo'n opening voor de weg .
- *CHI: oh zo .
- *CHI: daar staan toch wel vaker jongens .
- *CHI: dus daar staan wel al kussens en alles want nu kunnen ze der vanaf vallen .
- *CHI: mogen wij van tafel?
- *PL1: we hadden zo'n lovemeter, gewoon voor de lol he, op spelletjes punt enel .
- *PL1: en toen hadden we alle jongens in de klas aan ons twee aangepast .
- *FAT: alle jongens aan jullie tweeen aangepast?
- *PL1: ja .
- *FAT: hoe doe je dat dan?
- *PL1: ja zo dan moet je twee namen invullen van een jongen en een meisje en dan kijk je hoeveel procent ze bij elkaar passen .
- *PL1: en dan had ikie had met NAM vijfennegentig procent .
- *FAT: ja maar de had honderd procent hoor .
- *PL1: nee nee nee daarachter stond had ik vijfenveertig .
- *CHI: ja met NAM had jij honderd procent .
- *MOT: ja maar jullie hadden geen achternaam?
- *MOT: ze hebben twee NAM in de klas, NAM l en NAM e .
- *FAT: en die andere jongens dan, NAM en zo?
- *PL1: ja CHI had, hoeveel?
- *CHI: wat?

Proefpersoon 7

- *CHI: ik ben niet allergisch voor een enkel dier .
- *OBS: oh dat is wel handig toch .
- *MOT: als je zo'n dierenvriend bent dan is dat maar gelukkig he .
- *CHI: ja, ik ben alleen niet bevriend met krokodillen en leeuwen enzo .
- *OBS: die kom je niet zo vaak tegen toch?
- *CHI: niet hier .
- *MOT: ja maar we willen wel naar zuid afrika he .
- *CHI: maar kippetjes vind ik wel lief .
- *CHI: want bij NAM, die heeft allemaal kippen, en die, de vriend van mijn eh de man van mijn oppas en die heeft allemaal kippen en der zijn drie en nog een haan en die kan je gewoon oppakken en die pikken helemaal niet, en die haan is ook lief, ook als ie naar de vrouwtjes komt, alleen hij zat er een keer op dat is nog een beetje vies .
- *MOT: zat ie op de kip?
- *CHI: ja, maar volgens mij, dat vond, was .
- *MOT: wat vond de kip ervan?
- *CHI: weet ik niet .
- *MOT: was ie niet met de vleugels aan het slaan zo van, ga van me af, ga van me af .
- *CHI: ja dat denk ik niet, dat waren hele lieve kippetjes, en we hebben ook kuikentjes, een, er waren eerst allemaal mannetjes en een vrouwtje, en toen mochten we van NAM eentje uitkiezen om mee te knuffelen, want er was nog een meisje, dat was de zus van NAM en daarvan de dochter en daarvan ook weer de dochter en die heette NAM, en die mocht dan ook een kippetje en toen had ik precies het meisje uitgekozen, want ik wist .
- *MOT: maar zijn niet alle kippen meisjes?
- *CHI: nee want hij heeft ook al heel veel moeten wegdoen, de .
- *MOT: ik dacht dat de vrouwtjes de kippen waren en de mannen de haan .
- *CHI: ja weet ik maar eh toen waren er toen moest die alle de heel veel hanen weg doen omdat er kan maar een haan zijn en die heeft ie dan nog wel een paar overgelaten twee mannetjes en nog dat vrouwtje en dan een paar van andere soorten kippen .
- *MOT: ja dat is wat he bij die hanen die hebben heel veel vrouwtjes he en die willen niet een ander mannetje in de buurt .
- *CHI: ja maar die vinden dat helemaal niet erg die kleine, die zijn .
- *MOT: die kleine kippen of die kleine hanen?
- *CHI: die zijn nu al wat groter de haan en de kip vond het niet erg .
- *CHI: maar ze liggen ook in een ander hok dan, is helemaal achterin de tuin en de ander ligt ergens in het midden, want die hebben een hele grote tuin .
- *MOT: ja dat is heel mooi waar die wonen .
- *CHI: en dan kan en weet je, en een keer he kunnen we via zo'n poortje kunnen we zo omhoog terwijl je hoeft te klimmen en zo, en een keer was er zo'n kikker en die sprong zo he, en toen zei NAM aa en toen ging ze helemaal naar achter en wou ze niet meer naar onder komen .
- *MOT: wie, NAM?
- *CHI: NAM .
- *MOT: ja, bang voor een kikker?
- *CHI: omdat ie zo sprong, ik vond wel grappig uitzien, of het was een pad dat weet ik niet .
- *MOT: ik zit alleen even met een dingetje eh ik moest haar net van school halen en ik stond bij de supermarkt en daar was een hele lange rij en toen heeft mama de boodschappen moeten laten staan .
- *CHI: welke boodschappen?

Proefpersoon 8

- *CHI: mama jij praat eigenlijk al het eerste en het meeste terwijl alleen wij het meest moeten praten .
- *MOT: zal ik even vertrekken dan?
- *PL1: spelletje?
- *CHI: wat zeg je?
- *PL1: spelletje?
- *CHI: doen we met zandloper of zonder?
- *CHI: zonder?
- *CHI: welke kleur wil jij zijn .
- *PL1: paars .
- *CHI: paars .
- *CHI: dan ben ik blauw .
- *CHI: kijk .
- *PL1: de onderste zit erdoorheen .
- *CHI: ja .
- *PL1: mag ik beginnen?
- *CHI: nee ik doe het voor .
- *CHI: pak je deze of deze, staat er op allebei rood, moet je hier kijken, ik ga bowlen, en dan moet je dat uitbeelden en dan moet de ander het raden, maar je mag niet zien en hier moet je dan een pinguin nadoen .
- *PL1: oke .
- *CHI: en dan als eh, en dan als .
- *PL1: en dan moet je ook stapjes lopen of zullen we zonder doen?
- *CHI: dan doen we als je dan geraden hebt, dan mag je draaien, dan staat er bijvoorbeeld een twee of drie .
- *CHI: en dan wat er staat mag je dan zoveel stappen lopen .
- *CHI: en als je op die komt, mag je eh, mag je alleen draaien zonder .
- *CHI: zo bij het gele bolletje .
- *PL1: ben ik de rode .
- *PL1: oke, eh ik weet niet of ik dit kan uitbeelden .
- *PL1: weet je het?
- *PL1: hij leeft nu niet meer .
- *CHI: leeft het niet meer?
- *CHI: slaapwandelaar .
- *PL1: nee .
- *PL1: het heeft ook een lange nek .
- *CHI: giraffe .
- *PL1: nee .
- *CHI: oh dinosaurus .
- *PL1: ja .
- *PL1: ik mocht nog een keer draaien .
- *CHI: nee, de volgende beurt hoef je geen kaart te pakken .
- *PL1: maar ik wil nu de volgende beurt wel kaarten pakken .
- *CHI: ja pech gehad .
- *CHI: eerst de grappigste .
- *PL1: eh liggen?
- *CHI: nee ik heb een huisje op mijn rug .
- *PL1: een schildpad?
- *CHI: nee .
- *PL1: kruipen, wat voor huisje heb je?
- *CHI: een huisje gewoon een huisje .
- *PL1: oh een slak!

Proefpersoon 9

- *CHI: wat ga jij weer doen .
- *CHI: waar is dat eigenlijk voor?
- *OBS: daar neem ik alles mee op .
- *CHI: ja .
- *CHI: wat voor een?
- *FAT: kwartetten?
- *FAT: wat denk je?
- *CHI: ja kwartetten .
- *FAT: wie wil thee en een koekje?
- *FAT: we gaan even kwartetten .
- *CHI: papa .
- *FAT: als jij nou eens de kwartetten gaat pakken .
- *CHI: oh .
- *FAT: welk kwartet is dat?
- *FAT: kun je dan aan OBS uitleggen, wat je dan moet doen?
- *FAT: misschien wil ze dan wel meedoen .
- *CHI: dan heb je bijvoorbeeld deze kaart, en dan moet je vragen of de andere dan deze bijvoorbeeld heeft .
- *CHI: en als je die dan allemaal bij elkaar hebt, dan heb je kwartet .
- *FAT: maar je hebt nog niet verteld waar het over gaat .
- *CHI: ik heb het al uitgelegd .
- *CHI: papa .
- *OBS: hoe weet je dan welke bij elkaar horen?
- *CHI: dat zie je aan de kleur, en aan de plaatjes .
- *CHI: kijk .
- *OBS: oh ja .
- *CHI: wild leven kwartet .
- *BRO: wie wil een koekje?
- *OBS: nou ik wil wel een koekje, dank je wel .
- *FAT: mag ik er ook een?
- *BRO: wil jij ook een koekje?
- *SIS: deze lust ik niet .
- *CHI: dolfijntjes .
- *CHI: SIS daar zit ik .
- *SIS: mag ik chocomelk bij de koffie, of bij de thee?
- *CHI: dit ziet er vies uit .
- *FAT: wat is dat?
- *CHI: terremieten .
- *FAT: bij welk hoofdstuk hoort dat dan?
- *CHI: insecten .
- *FAT: zo, eens even kijken, wie wil er ranja en wie wil er thee .
- *SIS: eh chocomel .
- *FAT: nee dat doen we bij de koffie .
- *SIS: ik drink niet zo vaak ranja, dus doe maar ranja .
- *FAT: leg eens aan OBS uit wat voor spel dat is, CHI .
- *CHI: weet zelf ook niet wat voor spel dat is .
- *FAT: dan mag je het ook niet spelen als je zelf niet weet wat voor spel het is .
- *CHI: een elvenspel of zo .
- *CHI: daar kan je dingetjes kopen, huisjes, plantjes kan je kopen, en als je, als je bij sommige huisjes daar krijg je potions dat zijn als je bijvoorbeeld artisjokken heb je, twee artisjokpotions voor nodig en dan doe je daar twee keer overheen en dan is de artisjok klaar .

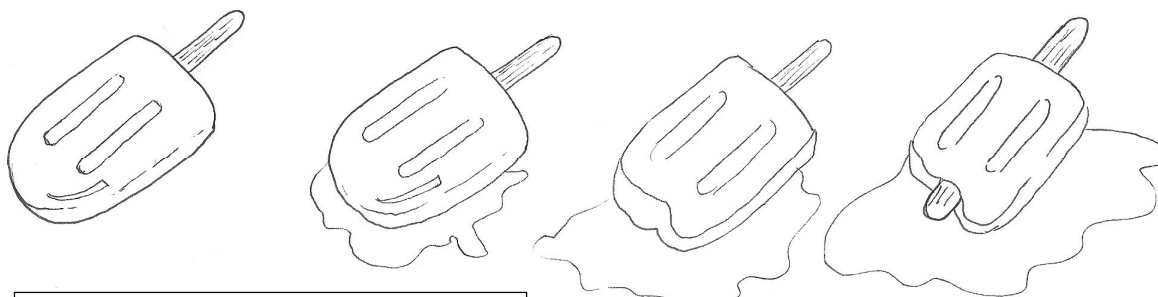
Bijlage 3A: afbeeldingen bij experiment BI

1 Het meisje kamt haar haren. (T)

2 Het boek wordt gelezen. (F)

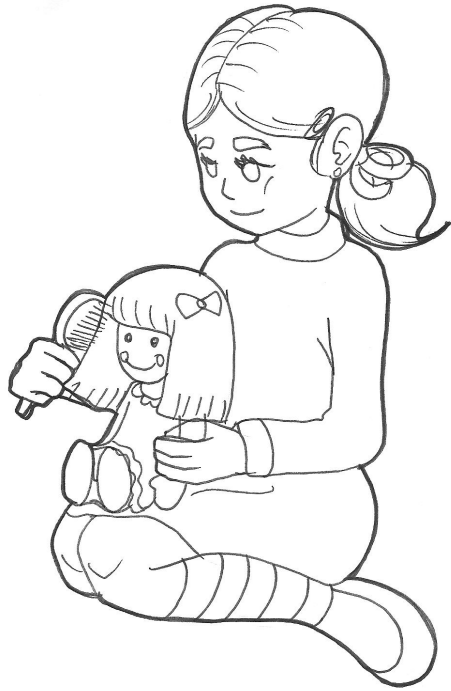
3 Het ijsje smelt. (T)

4 De jongen verft de vaas. (F)

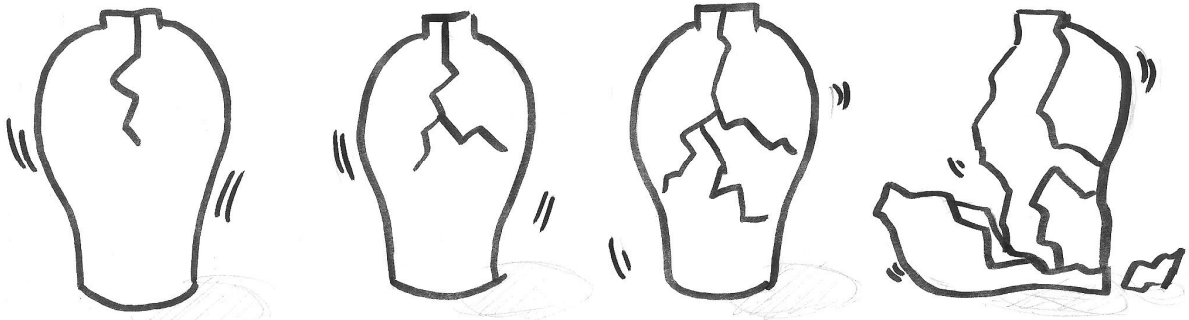
5 Er wordt gewassen. (T)

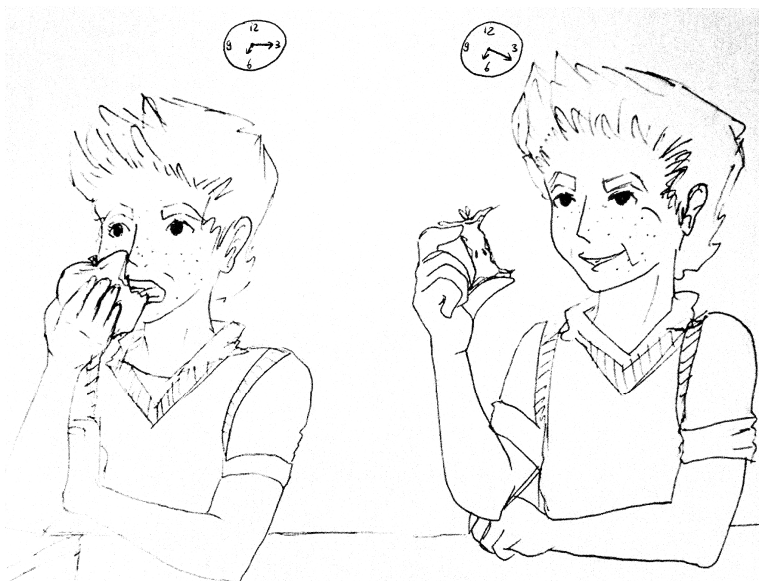
6 Het meisje kamt de haren van de pop. (F)

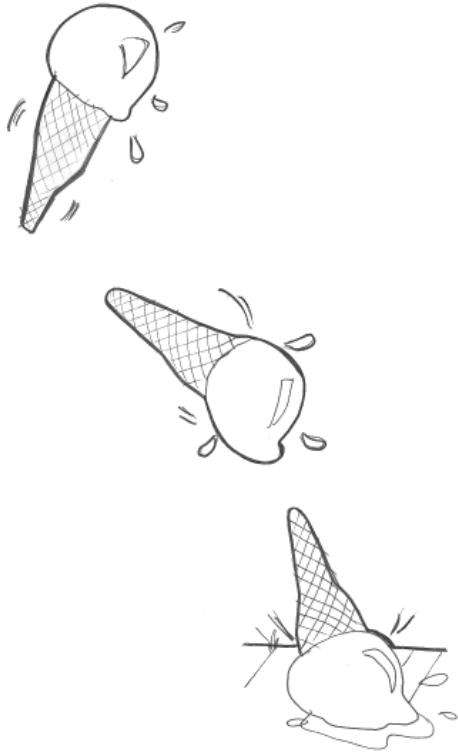
8 De auto wordt gewassen. (F)

7 De vaas breekt. (T)

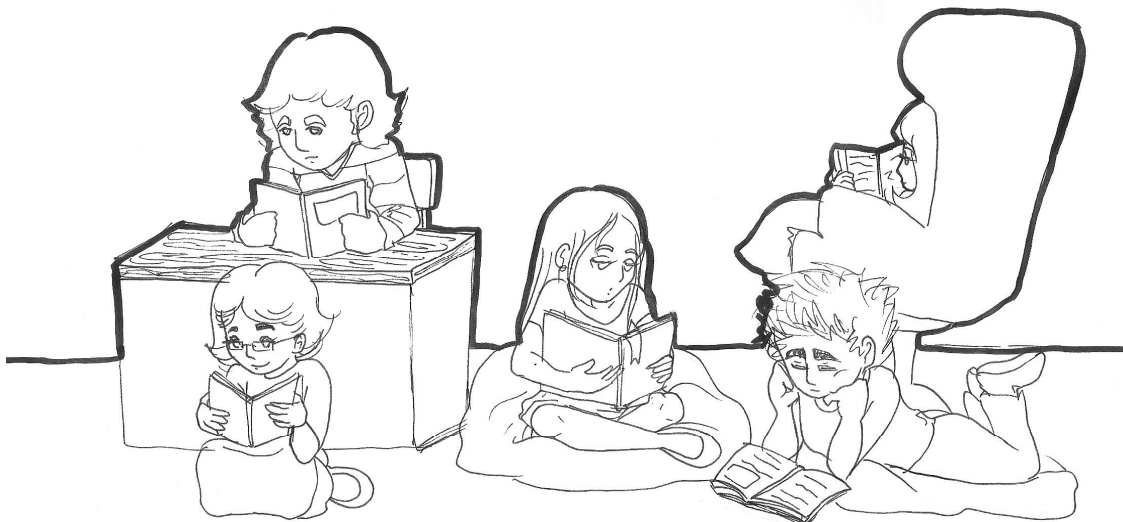
9 De jongen eet een appel. (T)

10 Het ijsje valt op de grond. (F)

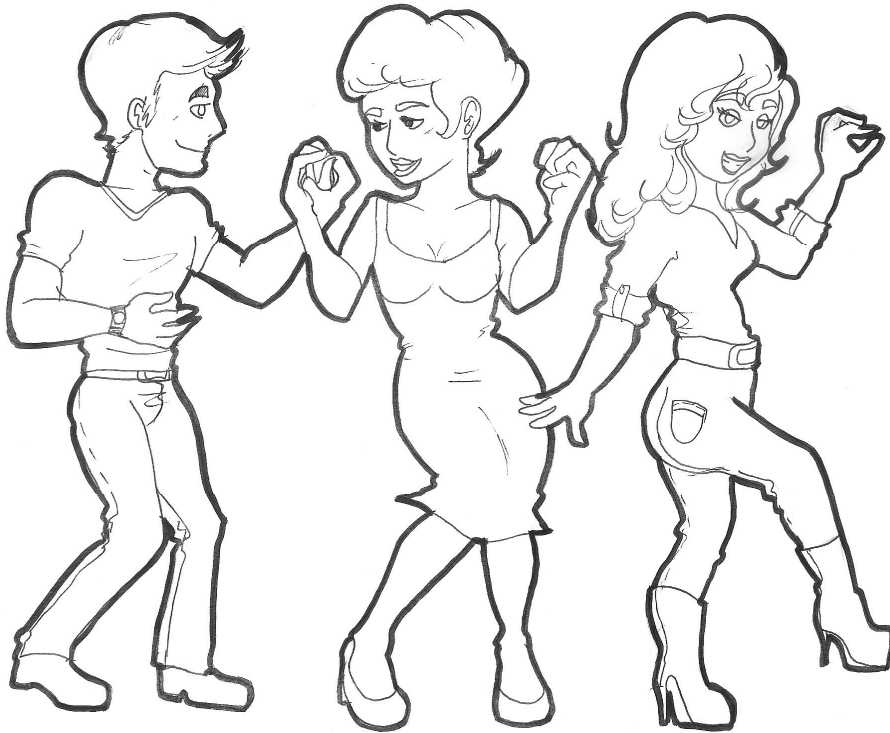

12 De jongen eet bananen. (F)

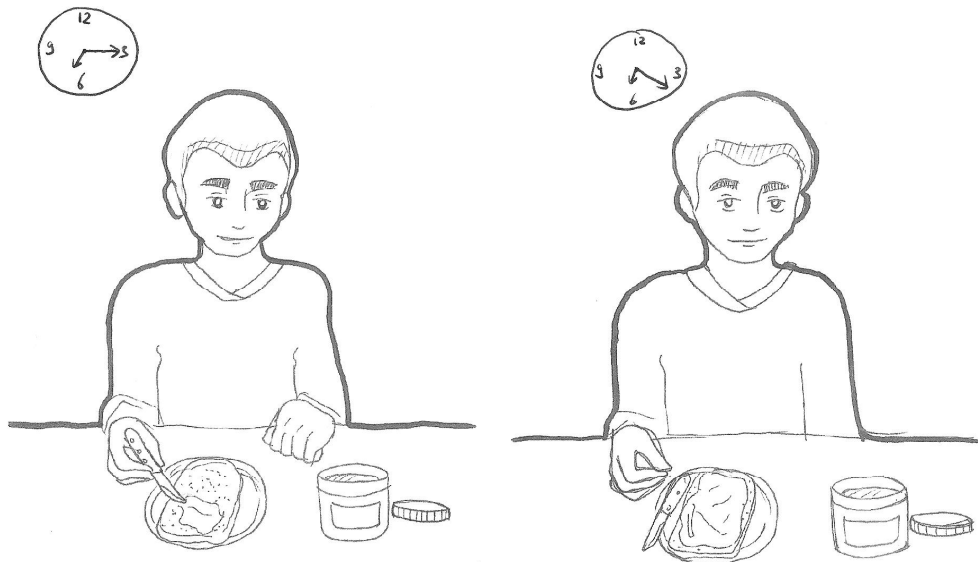

11 Er wordt gelezen. (T)

Bijlage 3B: afbeeldingen bij experiment BII

1 Er wordt gedanst. (T)

2 De jongen smeert een boterham. (T)

3 De ballon knapt. (T)

4 De vrouw wast haar haren. (T)

Bijlage 4: conversaties volgend uit experiment BIII (participant 5)

Afbeelding 1: jongetje die een boterham smeert, man zit ernaast.

Begeleidende zin: Frank smeert een boterham voor zijn vader.

Kermit: Frank smeert zich een boterham

Participant: Ja dat is goed. Nee wacht Frank smeert voor zijn papa een boterham eigenlijk

Afbeelding 2: kapper die de haren wast van een klant.

Begeleidende zin: De kapper wast het haar van Marie.

Kermit: De kapper wast zich de haren

Participant: De kapper wast de haren van Marie

Experimentleider: Maar vind je de zin van Kermit ook goed, de kapper wast zich de haren?

Participant: (...)

Experimentleider: Of vind je dat vreemd?

Participant: Ja een beetje wel

Afbeelding 3: jongetje met riet in de handen.

Begeleidende zin: Peter buigt het riet.

Kermit: Het riet buigt zich

Participant: Peter buigt het riet, dat vind ik beter

Afbeelding 4: man en vrouw dansen.

Begeleidende zin: Antonio danst met Maria.

Kermit: Er wordt gedanst

Participant: Ja, er wordt gedanst kan ook

Kermit: Er wordt zich gedanst?

Participant: Nee

Bijlage 5A - antwoorden experiment BI

BI: PLAATJE BESCHRIJVEN AAN HANDPOP							
	het meisje kamt (zich de/haar) haren	het boek wordt gelezen	het ijsje smelt (zich)	de jongen verft de vaas	er wordt (zich) gewassen	het meisje kamt de haren van de pop	de vaas breekt (zich)
1	dat meisje kamt zijn haar	het meisje leest een boek	het ijsje smelt	het meisje schildert een vaas	de vier meisjes wassen hun kleren	het meisje speelt met z'n pop	de vaas gaat kapot - de vaas gaat breken
3	MISSING	het meisje is een boek aan het lezen	het ijsje smelt	de jongen verft	er wordt gewassen	het meisje kamt de pop	de vaas breekt
4	het meisje die borstelt haar haar	zij leest een boek	het ijsje smelt	hij schildert een pot	er wordt gewassen	het meisje borstelt haar pop	de pot breekt
5	de prinses borstelt haar haar	een meisje leest in een boek	het ijsje smelt	de vaas wordt geverft door ee	de meisjes gaan de kleren wassen,	het meisje borstelt de haren van de pop	het glas breekt
6	een meisje borstelt haar haar	het meisje leest een boek	een ijsje smelt	de jongen verft de vaas	er worden kleren gewassen	een meisje kamt het haar van de pop	een vaas scheurt
7	het meisje borstelt haar haren	het jongetje leest	het ijsje smelt	de jongen schildert een vaas	er wordt gewassen	het meisje borstelt haar pop	de vaas breekt
8	het meisje kamt de haren	het meisje is een boek aan het lezen	het ijsje smelt	het jongetje schildert de vaas	de vrouwen wassen de kleren - er wordt kleren gewassen	het meisje kamt het haar van de pop	de vaas breekt
9	ze kamt haar haar	hij leest een boek	het ijsje smelt	hij verft een bloempot, vaas	ze wassen de kleren	ze kamt het haar van de pop	de vaas breekt
10	ze kamt haar haar	ze leest een boek	het ijsje is gesmolten	ze verft een vaas	er wordt afgewassen	het meisje kamt haar pop	de vaas breekt
11	een meisje kamt de haren	daar leest die jongen een boek	de ijsjes smelten	een jongen verft een pot	er wordt de kleren gewassen	een meisje kamt de pop van de haren,	het flesje gaat kapot

filler
testitem

Bijlage 5A - antwoorden experiment BI

de auto wordt gewassen	de jongen eet (zich) een appel	het ijsje valt op de grond	er wordt (zich) gelezen	de jongen eet bananen
de mevrouw poetst z'n auto	de jongen z'ne appel op	het ijsje valt om	er lezen vijf kinderen een boek	de jongen eet twee bananen
ze poetst de auto	hij eet een appel	het ijsje valt	ze lezen een boek, er..?	ze eet een banaan
zij wast de auto	hij eet een appel	het ijsje valt op de grond	er wordt gelezen	hij eet twee bananen
de mevrouw wast de auto	de jongen eet de appel	het ijsje valt	er wordt gelezen	de jongen eet twee bananen
een meisje wast de auto	de jongen eet de appel op	er valt een ijsje	er zijn kinderen aan het lezen	de jongen eet twee bananen
de mevrouw wast haar auto	het jongetje eet een appel	het ijsje valt	er wordt gelezen	hij eet bananen
het meisje poetst de voorkant van de auto	het jongetje eet een appel	het ijsje valt op de grond	de kinderen lezen een boek/ er wordt boeken gelezen	de jongen eet twee bananen tegelijk
ze wast de auto	hij eet een appel	het ijsje valt	ze lezen een boek	hij eet twee bananen tegelijk
ze poetst de auto	hij eet de appel	het ijsje valt	iedereen leest, er...?	het jongetje eet twee bananen
de auto wordt gewassen	de jongen eet een appel	het ijsje valt op de grond	er wordt gelezen	de jongen eet twee bananen

Bijlage 5B - antwoorden experiment BII

BII: PREFERENTIE				
	er wordt (zich) gedanst	de jongen smeert (zich) een boterham	de ballon knapt (zich)	de vrouw wast (zich de/haar) haren
1	er wordt gedanst	de jongen smeert zich een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast z'n haren
3	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast zich de haren
4	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast haar haar
5	er wordt gedanst	de jongen smeert zich een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast haar haren
6	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast de haren
7	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast de haren
8	er wordt gedanst	maakt niet uit	de ballon knapt	de vrouw wast zich de haren
9	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast zich de haren/twijfel
10	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast haar haar
11	er wordt gedanst	de jongen smeert een boterham	de ballon knapt	de vrouw wast de haren